

RAPORT

2015

Fundacja Edukacja dla Demokracji

ul. Nowolipie 9/11

00-150 Warszawa

www.fed.org.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Organizacja Fundacji	4
3. Działania realizowane przez Fundację	5
3.1. Edukacja obywatelska w szkole	5
3.2. Działania na rzecz Polonii i Polaków mieszkających za granicą	7
3.4. Wsparcie rozwoju społeczności lokalnych, trzeciego sektora oraz współpracy międzynarodowej	13
3.5. Solidarność z Ukrainą	20
3.6. Programy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności zarządzane przez FED	25
3.7. Edukacja globalna	29

1. Wprowadzenie

Fundacja Edukacja dla Demokracji (FED) jest organizacją pozarządową, niezwiązaną z partiami politycznymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, działającą nieprzerwanie od 1989 roku. Celem statutowym Fundacji jest inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działalności edukacyjnej, służącej krzewieniu idei demokracji oraz przygotowującej do pracy na rzecz demokracji i do działalności w instytucjach demokratycznych.

Fundacja współpracuje z ludźmi różnych narodowości, wyznań czy przekonań politycznych. W Polsce działania koncentrują się na wspieraniu organizacji pozarządowych i aktywistów w rozwoju kompetencji, nawiązywaniu i rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Za granicą działania prowadziśmy przede wszystkim w następujących krajach: Białoruś, Ukraina, Mołdowa, Rosja i Tadżykistan, wspierając środowiska edukacyjne i pozarządowe.

Strategiczne kierunki działania FED to:

Uspołecznienie i demokratyzacja szkoły: budowanie aktywnego i otwartego środowiska szkolnego, współpracującego z rodzicami, społecznością lokalną i aktywizującego uczniów; podnoszenie jakości kształcenia.

Aktywność i odpowiedzialność obywatelska: podnoszenie kompetencji sektora inicjatyw obywatelskich oraz propagowanie wysokich standardów profesjonalnych działania III sektora.

Solidarność globalna: wspieranie rozwoju i procesów demokratyzacyjnych w krajach rozwijających się, w szczególności w Europie Wschodniej, Azji Środkowej oraz na Kaukazie; budowanie w polskim społeczeństwie postaw odpowiedzialności za globalny rozwój.

Naszymi celami horyzontalnymi są: realne partnerstwo i sieciowanie oraz dobre zarządzanie, w tym nacisk na trwałość rezultatów, dywersyfikacja środków, wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych.

Funkcjonowanie Fundacji możliwe jest dzięki bliskiej współpracy z dziesiątkami działaczy lokalnych, specjalistów, trenerów, pedagogów, wolontariuszy, a także dzięki współdziałaniu z kilkudziesięcioma organizacjami i instytucjami zarówno z Polski jak i z zagranicy.

Fundacja Edukacja dla Demokracji jest organizacją pożytku publicznego.

Fundacja jest członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji i koalicji: Związek Stowarzyszeń „Grupa Zagranica”, Education for Democracy International Network EDIT-net, Visa-Free Coalition – Koalicja organizacji pozarządowych na rzecz wprowadzenia ruchu bezwizowego dla obywateli państw Partnerstwa Wschodniego, Koalicja na rzecz samorządności uczniowskiej, Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Unia Europejska-Federacja Rosyjska, Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego.

2. Organizacja Fundacji

Średnioroczne zatrudnienie pracowników w biurze Fundacji wynosiło 14 osób (14 etatów). Biuro Fundacji znajduje się w Warszawie przy ul. Nowolipie 9/11. Lokal ma łącznie ponad 206 m² powierzchni. Od sierpnia 2013 r. Fundacja wynajmuje drugi lokal biurowy przy ul. Hożej 59 na potrzeby Programu im. Lane'a Kirklanda.

W roku 2015 Rada Nadzorcza spotkała się dwukrotnie: 21 maja – przedmiotem obrad było zatwierdzenie sprawozdania rocznego FED za rok 2014; oraz 22 października – głównym przedmiotem obrad było poszerzenie składu Rady Nadzorczej, do której dołączyli: Bogumiła Berdychowska-Szostakowska, Andrzej Dakowski i Jakub Wygnański.

W 2015 roku Zarząd Fundacji podjął decyzję o zamknięciu Centrum Szkoleniowego FED – niepublicznej placówki doskonalenia nauczycieli, podjęto odpowiednie kroki administracyjne w celu jego likwidacji.

Fundacja Edukacja dla Demokracji według stanu na 31 grudnia 2015 r. (założyciele, organy władz statutowych, pracownicy):

Fundatorzy:

Sandra Feldman
Andrzej Janowski
Wiktor Kulerski
Jan Piotr Lasota
Herb Magidson
Janusz Onyszkiewicz
Diane Ravitch
Albert Shanker
Edward Wieczorek
Jacek Woźniakowski

Rada Nadzorcza:

Andrzej Janowski, Przewodniczący Rady
Małgorzata Naimska, Wiceprzewodnicząca Rady
Bogumiła Berdychowska-Szostakowska
Andrzej Dakowski
Maciej Kozyra
Tomasz Maracewicz
Janusz Onyszkiewicz
Jerzy Wiśniewski
Jakub Wygnański

Zarząd Fundacji:

Justyna Janiszewska, Prezes Zarządu
Jacek Podolski, Wiceprezes Zarządu
Martyna Bogaczyk, Wiceprezes Zarządu

Stały zespół Fundacji:

Katarzyna Boryń
Anna Jakowska
Anna Kertyczak
Natalia Kertyczak
Katarzyna Krzemińska
Aleksandra Kujawska
Martyna Kwiatkowska
Tadeusz Rudzki
Urszula Sobiecka
Ewa Sobiesak
Joanna Stanisławska
Anna Więcek

3. Działania realizowane przez Fundację

3.1. Edukacja obywatelska w szkole

Projekt	Edukacja obywatelska - więcej niż projekt
Kraj realizacji	Białoruś
Partnerzy	Nieformalna grupa białoruskich nauczycieli
Termin realizacji	04.05.2015 - 31.10.2015 r.
Meritum projektu	Projekt służył wzmocnieniu grupy nauczycieli, świadomie wykorzystujących aktywne metody nauczania w prowadzeniu nowoczesnej edukacji obywatelskiej. Zorganizowana została wizyta studyjna w Warszawie oraz szkolenie z aktywnych metod nauczania. Następnie nauczyciele – przy wsparciu trenerów – przeprowadzili lokalne inicjatywy edukacyjne angażując do nich uczniów ze swoich szkół.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none">• Powstała grupa aktywnych i zmotywowanych do prowadzenia edukacji obywatelskiej nauczycieli.• W czasie wizyty studyjnej nauczyciele poznali konkretne przykłady działań polskich organizacji pozarządowych, a dzięki warsztatom z aktywnych metod nauczania zdobyli nowe umiejętności pozwalające im na bardziej profesjonalne prowadzenie zajęć aktywizujących młodzież.• Zdobytą wiedzę i kompetencje nauczyciele wykorzystali następnie podczas realizacji swoich własnych inicjatyw, dzięki czemu mają doświadczenie w ich praktycznym użyciu.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none">• W wizycie studyjnej i szkoleniu uczestniczyło 25 osób, które spotkały się z przedstawicielami 13 organizacji i instytucji.• 18 nauczycieli zrealizowało 6 lokalnych inicjatyw edukacyjnych, w których udział wzięło 345 osób.
Uczestnicy projektu byli niezwykle aktywni, bardzo docenili możliwość poznania polskich doświadczeń w edukacji obywatelskiej i dobrze wykorzystali swój udział w projekcie. Jedna z grup odpowiedzialnych za inicjatywę „Мы вместе” realizowaną w Mołodecznie pochwaliła, że ich działania zrealizowane dzięki projektowi zostały wyróżnione podczas konkursu "Время молодых" zorganizowanego przez Wydział Edukacji, Sportu i Turystyki w rejonie młodzieżowskim w ramach lokalnych obchodów „Roku Młodzieży”.	
Koszt realizacji	110.640,93 zł

Projekt		Edukacja medialna na rzecz demokracji
Kraj realizacji	Białoruś	
Partnerzy	Nieformalna grupa białoruskich nauczycieli	
Termin realizacji	20.12.2014 - 20.12.2015 r.	
Meritum projektu	Projekt dotyczył wsparcia białoruskich nauczycieli w prowadzeniu edukacji medialnej.	
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Białoruscy trenerzy e-learningu zostali przygotowani do prowadzenia zajęć z edukacji medialnej. • Białoruscy trenerzy przeprowadzili kursy e-learningowe z edukacji medialnej, dzięki którym białoruscy nauczyciele, pedagodzy i wykładowcy podnieśli swoje umiejętności związaną z kreatywnym korzystaniem z mediów i krytycznym myśleniem, a także wiedzę z zakresu relacji między mediami, prawem i etyką. • Między dwiema seriami szkoleń zorganizowano webinarium poszerzające kompetencje trenerów dot. realizacji kursów e-learningowych. • Została opracowana i wydana publikacja zawierająca scenariusze zajęć z edukacji medialnej. 	
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 5 białoruskich trenerów e-learningu odbyło szkolenie z edukacji medialnej. • 6 białoruskich trenerów opracowało 2 kursy e-learningowe dot. edukacji medialnej. • Przeprowadzono 2 serie 2 kursów e-learningowych, które łącznie ukończyło 131 uczestników. • Następnie przekazali oni swoje wiadomości łącznie ok. 3300 osobom, z którymi na co dzień pracują. • Ponadto opracowano publikację ze scenariuszami zajęć z edukacji medialnej, która trafiła do białoruskich szkół w nakładzie 500 egzemplarzy. • Odbyło się też jedno webinarium wzmacniające kompetencje trenerów e-learningu w zakresie prowadzenia edukacji na odległość. 	
Koszt realizacji	80.314,31 zł	

3.2. Działania na rzecz Polonii i Polaków mieszkających za granicą

Projekt	Szkoła.PL w Irlandii
Kraj i miejsca realizacji	Irlandia: Wexford, Galway, Tuam, Carlow, Newbridge, Dundalk, Letterkenny, Clonmel, Kilkenny, Navan, Castlebar, Dublin, Althone, Arklow
Partnerzy	Polska Macierz Szkolna w Irlandii
Termin realizacji	01.02.2014 - 31.12.2015 r., w sprawozdaniu dane za 2015 r.
Meritum projektu	„Szkoła.PL w Irlandii” to 2-letni projekt kierowany do polskich społecznych szkół uzupełniających, które działają na terenie Republiki Irlandii. Projekt miał na celu stabilizację i umożliwienie dalszego rozwoju polskich szkół w Irlandii.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> W 2015 roku dofinansowaliśmy działanie 16 społecznych szkół uzupełniających uczących języka polskiego i wybranych przedmiotów w języku polskim. Wsparcie, stanowiące średnio 20% ponoszonych przez placówki kosztów, pozwoliło przede wszystkim na ustabilizowanie działania szkół i skupienie się na rozwoju i dobrej jakości edukacji. Dofinansowanie pozwoliło na zatrudnienie dodatkowych nauczycieli oraz specjalistów (logopeda, psycholog, zajęcia wyrównawcze). Część szkół powiększyła swoje biblioteki – zakupiono książki, wykonano małe remonty oraz doposażono biblioteki odpowiednimi meblami (osobne regały na książki dla dzieci i dorosłych). Część szkół skorzystała ze wsparcia merytorycznego dot. programów nauczania – pomoc merytoryczna naszych ekspertów jest oceniana jako wielce pomocna podczas pisania szkolnych programów nauczania. Placówki podkreślają, że współpraca z FED wpływa pozytywnie na planowanie pracy szkoły (nie tylko poprzez wsparcie finansowe, również poprzez wymogi formalne programu Szkoła.PL – część szkół zmobilizowała się do uporządkowanie formalności szkoły). Dyrektorzy zaobserwowali rosnący prestiż szkoły – informacja, że szkoła jest wspierana przez polskie państwo wpłynęła pozytywnie na współpracę z instytucjami lokalnymi. Innym pozytywnym zjawiskiem jest rosnące zainteresowanie zapisaniem dzieci do szkoły polskiej, co przekłada się na wzrost liczebności klas najmłodszych. Szkoły wykazują, że również rodzice dostrzegli różnicę w sposobie działania placówki, co przełożyło się w większe zaangażowanie w sprawę szkoły.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> 16 społecznych szkół uzupełniających otrzymało wsparcie finansowe na łączną kwotę 417 564,87 zł. Wsparcie finansowe przyczyniło się do poprawy warunków nauczania 1771 polskich dzieci uczęszczających do szkół objętych projektem. Poprawa warunków nauczania objęła również 193 nauczycieli zatrudnionych w szkołach objętych projektem.
Koszt realizacji	579.482,71 zł
 <p>Rzeczpospolita Polska Ministerstwo Spraw Zagranicznych</p> <p>Zadanie współfinansowane ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 r.”</p>	

Projekt	Szkoła.PL – wsparcie dla społecznych szkół polonijnych
Kraj i miejsca realizacji	Francja (Paryż, Argenteuil, Saint Germain en Laye, Tuluza), Hiszpania (Tarragona, Barcelona, Madryt, Mostoles, Alcala de Henares), Holandia (Bollenstreek, Tilburg, Dordrecht, Oss, Schiedam, Amsterdam), Norwegia (Oslo, Fredrikstad), Islandia (Reykjavik), Belgia (Bruksela, Leuven), Włochy (Veneto)
Termin realizacji	01.03.2015 – 31.12.2015 r.
Meritum projektu	Celem projektu było wsparcie społecznych szkół polonijnych w wybranych krajach migracji zarobkowej Polaków: Belgii, Francji, Holandii, Hiszpanii, Islandii, Norwegii oraz we Włoszech, poprzez ich bezpośrednie wsparcie finansowe oraz konsultacyjno-doradcze dot. przede wszystkim realizowanego programu nauczania.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowaliśmy działanie 21 polskich szkół uzupełniających nauczających języka polskiego w wybranych krajach migracji zarobkowej Polaków. • Szkoły przeznaczyły środki na zgłoszone przez siebie potrzeby: pomoce metodyczne i materiały edukacyjne, czynsz, wyposażenie uzupełniające sal lekcyjnych, wynagrodzenie i nagrody dla nauczycieli, koszty transportu i ubezpieczenia. • Szkoły uczestniczące w projekcie otrzymały od specjalisty nauczania polonijnego opinię na temat realizowanego przez nich programu nauczania oraz wskazówki dot. sugerowanych zmian. • Poprzez wymogi formalne stawiane szkołom biorącym udział w projekcie przyczyniliśmy się do poprawy w zakresie zarządzania tymi placówkami. • Dodatkowym działaniem projektu było dofinansowanie pozalekcyjnych działań szkoły mających na celu integrację społeczności Polaków w miejscu osiedlenia.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 21 polskich szkół uzupełniających z Francji, Hiszpanii, Holandii, Norwegii, Islandii, Belgii oraz Włoch otrzymało wsparcie finansowe o łącznej kwocie 314 332, 52 zł. • Wsparcie finansowe przyczyniło się do poprawy warunków nauczania 2245 polskich dzieci uczęszczających do szkół objętych projektem oraz warunków pracy 205 nauczycieli pracujących w tych szkołach. • Dodatkowo dofinansowaliśmy działania pozalekcyjne 7 szkół polonijnych na łączną kwotę 13 696,99 zł.
Koszt realizacji	470.493,85 zł
 <p>Rzeczpospolita Polska Ministerstwo Spraw Zagranicznych</p> <p>Projekt współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 r.”</p>	

Projekt		Poprawa infrastruktury społecznych szkół polonijnych w Irlandii															
Kraj objęty projektem	Irlandia																
Termin realizacji	01.04.2015 – 30.09.2015 r.																
Meritum projektu	Projekt służył poprawie infrastruktury polonijnych społecznych szkół uzupełniających działających w Irlandii. W ramach projektu zakupiono sprzęt elektroniczny, regały i inne wyposażenie poprawiające komfort i jakość pracy placówek.																
Wyniki projektu	Zakupiony sprzęt usprawnia pracę szkół, a tym samym przyczynia się do lepszej realizacji ich podstawowej misji, jaką jest nauczanie. Sprzęt jest wykorzystywany przez placówki podczas sobotnich zajęć i uroczystości szkolnych. To znacząca pomoc dla nauczycieli w ich codziennej pracy: przygotowaniu materiałów na zajęcia, gromadzeniu ćwiczeń pomocniczych, przygotowaniu kart programowych. Łatwiejszy dostęp do drukarek, kopiarek, skanerów to możliwość łatwiejszego i atrakcyjniejszego przygotowania zajęć i szansa na poszerzenie zakresu stosowanych metod edukacyjnych. Sprzęt umożliwia wykorzystanie materiałów audio-wizualnych, co również wpływa na zmiany w procesie nauczania: unowocześnia metodykę, sprawia, że zajęcia są bardziej angażujące dla dzieci i młodzieży.																
Projekt w liczbach	<p>W ramach projektu doposażono szkoły w następujący sprzęt:</p> <table><tbody><tr><td>• 21 regałów na książki</td><td>• 1 mikrofalówka</td></tr><tr><td>• 10 szaf zamykanych</td><td>• 7 mikrofonów</td></tr><tr><td>• 18 laptopów</td><td>• 2 aparaty fotograficzne</td></tr><tr><td>• 3 drukarki</td><td>• 3 pakiety Microsoft Office</td></tr><tr><td>• 2 urządzenia wielofunkcyjne</td><td>• 1 ekran do projektora</td></tr><tr><td>• 8 projektorów</td><td>• 7 odtwarzaczy CD i magnetofonów</td></tr><tr><td colspan="2">• sprzęt biurowy typu: niszczarki dokumentów (2 szt.), bindownice (2 szt.), laminatory (5 szt.), gilotyna (1 szt.), stoły (13 szt.), biurko (1 szt.), farby (20 l), wykładzina, dywany i maty edukacyjne (razem ok. 197 m2).</td></tr></tbody></table> <p>Łącznie wsparcie infrastrukturalne otrzymało 15 szkół.</p>			• 21 regałów na książki	• 1 mikrofalówka	• 10 szaf zamykanych	• 7 mikrofonów	• 18 laptopów	• 2 aparaty fotograficzne	• 3 drukarki	• 3 pakiety Microsoft Office	• 2 urządzenia wielofunkcyjne	• 1 ekran do projektora	• 8 projektorów	• 7 odtwarzaczy CD i magnetofonów	• sprzęt biurowy typu: niszczarki dokumentów (2 szt.), bindownice (2 szt.), laminatory (5 szt.), gilotyna (1 szt.), stoły (13 szt.), biurko (1 szt.), farby (20 l), wykładzina, dywany i maty edukacyjne (razem ok. 197 m2).	
• 21 regałów na książki	• 1 mikrofalówka																
• 10 szaf zamykanych	• 7 mikrofonów																
• 18 laptopów	• 2 aparaty fotograficzne																
• 3 drukarki	• 3 pakiety Microsoft Office																
• 2 urządzenia wielofunkcyjne	• 1 ekran do projektora																
• 8 projektorów	• 7 odtwarzaczy CD i magnetofonów																
• sprzęt biurowy typu: niszczarki dokumentów (2 szt.), bindownice (2 szt.), laminatory (5 szt.), gilotyna (1 szt.), stoły (13 szt.), biurko (1 szt.), farby (20 l), wykładzina, dywany i maty edukacyjne (razem ok. 197 m2).																	
Koszt realizacji	129.675,01 zł																

Rzeczpospolita Polska

Ministerstwo

Spraw Zagranicznych

Projekt współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 r.”

Projekt		Cykl szkoleniowy „Planuj i oceniaj kształtująco”	
Kraje realizacji	Irlandia, Wielka Brytania		
Partnerzy	Polska Macierz Szkolna w Irlandii, Polska Macierz Szkolna z Wielkiej Brytanii		
Termin realizacji	01.05.2015 – 31.12.2015 r.		
Meritum projektu	Celem projektu było podniesienie kompetencji merytorycznych, metodycznych, psychologicznych i międzykulturowych nauczycieli pracujących z uczniami polskimi w Irlandii i Wielkiej Brytanii. W ramach projektu zorganizowaliśmy cykl szkoleń dla nauczycieli w Irlandii i w Wielkiej Brytanii (oddzielnie dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz dla nauczycieli przedmiotowych), konferencję dla nauczycieli w Wielkiej Brytanii oraz konferencję dla nauczycieli w Irlandii.		
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none">• Uczestnicy warsztatów - nauczyciele polskich szkół uzupełniających z Irlandii i Wielkiej Brytanii nabyli umiejętności związane z ocenianiem kształtującym oraz z budowaniem autorskich programów nauczania - wiedza zdobyta podczas warsztatów będzie im przydatna w pracy z uczniami polonijnymi.• Dodatkowa umiejętność, którą nabyli uczestnicy szkolenia to metody pracy z dzieckiem dwujęzycznym - warsztaty były prowadzone aktywnymi metodami nauczania, zatem większość narzędzi pracy z uczniem została poddana praktyce podczas warsztatów.• Podczas konferencji nauczyciele poznali skuteczne metody nauczania czytania, doboru atrakcyjnych metod w nauczaniu przedmiotowym oraz sposoby komunikacji z rodzicami i zachęcania ich do aktywnego włączania się w proces nauki dziecka w szkole sobotniej.		
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none">• 4 szkolenia dla 30 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i nauczycieli przedmiotowych z Wielkiej Brytanii.• 4 szkolenia dla 23 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i nauczycieli przedmiotowych z Irlandii.• Konferencja dla 130 nauczycieli polskich szkół sobotnich w Canterbury, Kent, Wielka Brytania.• Konferencja szkoleniowa dla 25 nauczycieli z polskich szkół sobotnich, Carlow, Irlandia.		
Koszt realizacji	375.087,94 zł		
MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ		Zrealizowano ramach zadania publicznego pod nazwą: „Wspieranie oświaty polonijnej w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz organizowania kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży” współfinansowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.	

Projekt		W naszym domu mówimy po polsku!	
Kraj realizacji	USA		
Partnerzy	Fundacja Dobra Polska Szkoła z Nowego Jorku		
Termin realizacji	16.03.2015 – 20.12.2015 r.		
Meritum projektu	Celem projektu była promocja dwujęzyczności wśród rodzin polskiego pochodzenia mieszkających w Stanach Zjednoczonych. Jego realizacja zapoczątkowała coroczne święto: Polonijny Dzień Dwujęzyczności (PDD) obchodzony w październiku.		
Wyniki projektu	<p>Szeroko zakrojona kampania informacyjna pozwoliła zmotywować dzieci i młodzież pochodzenia polskiego mieszkające w USA do nauki języka polskiego i nabywania wiedzy na temat polskiej kultury, tradycji i historii. Idea Polonijnego Dnia Dwujęzyczności rozpowszechniła się w środowiskach polonijnych – Polonia wielu krajów wyraziła zainteresowanie organizacją podobnych przedsięwzięć u siebie.</p> <p>W ramach projektu odbyły się spotkania w szkołach z rodzicami i nauczycielami, wydarzenia Polonijnego Dnia Dwujęzyczności, webinaria, powstały liczne artykuły na portalu DobraPolskaSzkoła.com. Dzięki temu społeczności polonijne w miejscach objętych projektem otrzymały wsparcie w utrzymywaniu i rozwijaniu związku młodego pokolenia z polskim językiem i kulturą. Powstał model działania na rzecz dwujęzyczności, który będzie wykorzystywany w kolejnych latach i w innych środowiskach polonijnych.</p>		
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none">• W 4 webinarach nt. dwujęzyczności wzięły udział 143 osoby – nauczyciele szkół polonijnych i rodzice dzieci dwujęzycznych.• W 38 spotkaniach nt. dwujęzyczności w szkołach i bibliotekach polonijnych na Wschodnim Wybrzeżu wzięło udział 927 osób – rodziców i nauczycieli, przedstawicieli Polonii.• Około 4 tys. osób wzięło udział w 6 wydarzeniach PDD.• Około 200 osób uczestniczyło w uroczystej inauguracji PDD w Konsulacie RP w Nowym Jorku.• Opublikowano ponad 50 artykułów na temat dwujęzyczności oraz nt. działań projektowych.• Portal DobraPolskaSzkoła.com, będący główną platformą medialną projektu, odnotował w 2015 r. 100% wzrost użytkowników – miał 200 tys. wejść.		
Koszt realizacji	217.031,37 zł		

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 r.”

Projekt	Wzmacnianie więzi i kontaktów z Polską. Regranting
Kraje objęte projektem	Polska, Niemcy, Gruzja, Ukraina, Białoruś, Litwa, Włochy, Węgry, Francja, Irlandia, Norwegia, Włochy, Wielka Brytania, Mołdowa
Termin realizacji	01.04.2015 – 31.12.2015 r.
Meritum projektu	Na drodze otwartego konkursu grantowego dofinansowano realizację projektów dotyczących rozwoju bezpośrednich kontaktów polskiej diaspory z Polską oraz utrwalanie więzi z Polską.
Wyniki projektu	<p>Wyłoniono i dofinansowano 14 inicjatyw, promujących kontakty i współpracę polskich organizacji pozarządowych z organizacjami polonijnymi i tym samym przyczyniającymi się do wzmacniania więzi przedstawicieli środowisk polonijnych z ojczyzną.</p> <p>Dofinansowanie działania przyczyniły się do podniesienia stanu wiedzy nt. Polski wśród uczestników dofinansowanych projektów, do zacieśnienia więzi między przedstawicielami środowisk polonijnych oraz wzmocniły potencjał polskich organizacji pozarządowych do współpracy z organizacjami partnerskimi.</p>
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 14 zrealizowanych projektów (spośród 91 złożonych wniosków) na łączną kwotę 484 376 zł. • 578 uczestników zrealizowanych działań. • 3 spotkania informacyjne dla wnioskodawców oraz 1 spotkanie instruktażowe dla grantobiorców. • Ponad 110 konsultacji mailowych i telefonicznych udzielonych wnioskodawcom, 4 wizyty monitoringowe realizowanych projektów.
<p>Ponad 180 fotografii dokumentujących historię polsko-białoruskiego pogranicza zebrali w prywatnych archiwach uczestnicy projektu „Fotograficzne mikrohistorie z Grodzieńszczyzny”, zrealizowanego przez Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej WIDOK dzięki dotacji udzielonej w konkursie.</p> <p>Główna część projektu, 3-dniowe warsztaty dotyczące archiwalnych fotografii odbyły się w październiku w Białymstoku. Wzięło w nich udział 15 osób polskiego pochodzenia z Białorusi w wieku 16-25 lat. Warsztaty podzielone były na bloki: fotograficzny, historyczny i dziennikarski. Każdy uczestnik przywiózł kilkanaście lub kilkadziesiąt starych fotografii, odnalezionych w rodzinnych archiwach albo u znajomych. Uczestnicy warsztatów zarejestrowali także historie na ich temat, sami wiele się przy okazji dowiadując o losach swoich bliskich. Zanotowane przez młodzież opowieści starszych członków rodziny oddają całą złożoność historii terenów, gdzie trudno społeczności dzielić pod względem religii, języka czy narodowości. Efekty można podziwiać na stronie: http://albom.pl/projekty/fotograficzne-mikrohistorie-z-grodzienszczyzny/</p>	
Koszt realizacji	579.560,00 zł
 <p>Projekt współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2015 r.”</p>	

3.4. Wsparcie rozwoju społeczności lokalnych, trzeciego sektora oraz współpracy międzynarodowej

Projekt	Siła kobiet w Klubach Kobiet. Przedsiębiorczość w praktyce
Kraj i miejsca realizacji	Tadżykistan, wilajet chatłoński
Partnerzy	Association of Scientific and Technical Intelligentsia of Tajikistan
Termin realizacji	01.02.2015 - 31.12.2015 r.
Meritum projektu	<p>Projekt służył podniesieniu przedsiębiorczego potencjału Klubów Kobiet wilajetu chatłońskiego w południowej części Tadżykistanu.</p> <p>Członkinie 10 Klubów Kobiet podniosły swoje kwalifikacje lub otrzymały nowe w zakresie pracy generującej dochody w ramach współpracy w grupie. Każdy Klub zaplanował i zrealizował 1 projekt biznesowy.</p>
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Członkinie 10 Klubów Kobiet przygotowały biznesplany i, przy wsparciu konsultantów biznesowych, m.in.: doposażyły zakłady krawieckie, rozwinęły uprawę warzyw i hodowlę zwierząt. • Panie poszerzyły swoją wiedzę na temat przedsiębiorczości, typów działalności gospodarczej oraz praw przedsiębiorców. • Liderki i księgowe Klubów zdobyły nowe kompetencje dzięki udziałowi w 3 szkoleniach na temat m.in.: norm prawnych prowadzenia przedsiębiorstw w Tadżykistanie, księgowości i opodatkowania biznesu. • Podczas Forum Regionalnego „Przedsiębiorczość Klubów Kobiet” Kluby zaprezentowały swoją działalność przedstawicielom komitetów mahalli, władz regionalnych i NGO, nawiązując nowe kontakty.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 104 uczestniczki projektu – członkinie Klubów Kobiet • 3 dwudniowe szkolenia dla niemal 100 osób łącznie • 10 dwudniowych szkoleń „Własna firma. Planowanie działań biznesowych”, po jednym w każdym z 10 Klubów Kobiet (104 uczestniczki) • 30 konsultacji biznesowych (po 3 w każdym z 10 Klubów Kobiet) • 2 konsultacje krawieckie i 4 konsultacje prawnicze • 10 biznesplanów opracowanych i zrealizowanych w ramach projektu • Jednodniowe Forum Regionalne (70 uczestników) • 3 relacje telewizyjne zrealizowane przez lokalną telewizję – TV Chatlon.
<p>Panie z Klubu Kobiet Istiklol doceniły warsztaty z Kioemiddinem Negmatowem „Przepisy prawne i ustawy Republiki Tadżykistanu oraz standardy prowadzenia działalności gospodarczej.” Przed szkoleniem do domów członkiń klubu przychodzili kontrolerzy, którzy wyłudzali pieniądze nakładając kary. Członkini Klubu, pani Barfimo opowiedziała, jak już po szkoleniu znów odwiedził ją jeden z urzędników. Gdy bardzo pewnie wszedł do jej domu bez zaproszenia, zaczęła krzyczeć: „Pan nie ma prawa mnie karać taką wysoką sumą, na początku są upomnienia, potem kary! Pan sam nie zna</p>	

swoich obowiązków!”. Od tej pory nie pojawił się u niej ani razu.

Członkinie Klubu Kobiet Istiklol prezentują swoje wyroby. Fot. Martyna Kwiatkowska

Barfimo prowadzi księgowość Klubu Kobiet Istiklol i razem z liderką i wiceliderką brała udział w szkoleniach „Prowadzenie księgowości oraz opodatkowanie działalności gospodarczej w Tadżykistanie” i „Kultura prowadzenia biznesu oraz partnerstwo międzysektorowe”. Teraz potrafi m.in.: skalkulować budżet Klubu i, jak podkreśla, sama potrafi obliczyć należność za zużycie prądu i wody.

Koszt realizacji 223.943,25 zł

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Projekt	Społeczne inicjatywy lokalne kluczem do rozwoju tadżyckich wsi
Kraj i miejsca realizacji	Tadżykistan, wilajet chatłoński
Partnerzy	Association of Scientific and Technical Intelligentsia of Tajikistan
Termin realizacji	15.03.2015 – 30.11.2015 r.
Meritum projektu	<p>Projekt był ukierunkowany na wzmocnienie potencjału wspólnot lokalnych 10 wsi. W każdej z nich przeprowadzono badanie potrzeb przy pomocy metody partycypacyjnej. Każda wieś otrzymała dofinansowanie w wysokości około 3600 zł na projekt prowadzący do rozwiązania wybranego problemu.</p> <p>Grupy aktywistów z każdej wsi wzmocniły swoje umiejętności m.in.: pracy w zespole i planowania zadań poprzez udział w serii czterech dwudniowych warsztatów.</p>
Wyniki projektu	<p>W każdej z 10 wsi powstała silna grupa aktywistów z doświadczeniem planowania i realizacji wspólnej inicjatywy obywatelskiej. Z pomocą projektu i przy dużym wkładzie własnym społeczności lokalnych zrealizowano następujące inicjatywy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont nawierzchni głównych dróg we wsiach: Saripuli 2, Fidokor, Zarnisor, • oczyszczenie kolektorów kanalizacyjnych: wieś Kiziłbajrak, • budowa mostka prowadzącego na cmentarz: wieś Proletar, • budowa ogrodzenia i toalety przy punkcie medycznym: wieś Chuszwacht, • umocnienie brzegu rzeki: wieś Sarihawz 1, • budowa punktu medycznego: wieś Lenin, • budowa budynku usługowo-handlowego: wieś Komsomoł, • budowa wodociągu: wieś Mopr.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 10 problemów we wsiach wilajetu chatłońskiego rozwiązano w toku realizacji projektów w partnerstwie międzysektorowym (w każdej wsi po jednym), • 10 wsi posiada konkretną listę problemów wytypowanych przez mieszkańców wsi do rozwiązania w ramach projektów międzysektorowych, • 10 stabilnych partnerstw międzysektorowych we wsiach objętych projektem, • 4 dwudniowe warsztaty – cykl pn.: „Budowa partnerstw międzysektorowych”, • 1 warsztat „Działalność komitetów mahalli w ramach prawodawstwa Republiki Tadżykistan”, • 10 komitetów mahalli (władza lokalna) oraz 10 Klubów Kobiet wzmocniło swój potencjał projektowy poprzez uczestnictwo ich przedstawicieli w serii warsztatów i realizacji 1 partnerskiego projektu na rzecz społeczności lokalnej.

Mieszkańcy wsi Sarichawz 1 w ramach projektu zakupili kilkadziesiąt ton kamieni dla umocnienia najbardziej odsłoniętej części brzegu rzeki Wachs. Mieszkańcy wsi nie wierzyli, że inicjatywa zostanie zrealizowana. Do wsi często przyjeżdżały organizacje międzynarodowe, które obiecywały pomoc. Niestety, nigdy nie została okazana – mówił Tawarli Loikow, przewodniczący komitetu mahalli.

Grupa projektowa zapowiada, że w przyszłym roku także postarają się przeprowadzić podobne działania, które zabezpieczą gospodarstwa przed powodzią. Fot. Adam Pańczuk

Do aktywnego udziału mieszkańców wsi w przedsięwzięciu zachęcały panie z Klubu Kobiet Hursand, które zajmowały się zbiórką składek na zakup metalowych siatek. Po zakupieniu niezbędnych kamieni i siatek, okazało się, że innej części wsi niż ta, w której zbierano datki, grozi powódź. Mieszkańcy szybko udzielili pomocy potrzebującym. „Dzięki realizacji projektu my - mieszkańcy wsi, zbliżyliśmy się do siebie – podkreśla Małumbi Mirzoazizowa - Ludzie czują, że mają wsparcie komitetu mahalli i Klubu Kobiet Hursand.”

Koszt realizacji 311.137,57 PLN

Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej
Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP
Program „Wsparcie Demokracji”

Projekt		Edukacja obywatelska – wymiana polsko-rosyjska
Kraj i miejsca realizacji	Polska-Rosja, Szwecja, Hiszpania, Gruzja, Niemcy, Turcja	
Termin realizacji	01.03.2015-30.11.2015 r.	
Meritum projektu	Projekt dotyczył wymiany doświadczeń w zakresie edukacji obywatelskiej, rozumianej jako kształtowanie postaw świadomego obywatelstwa i aktywności w życiu publicznym, a także na inicjowanie kontaktów pomiędzy specjalistami w zakresie edukacji obywatelskiej w Polsce i w Rosji. W ramach projektu odbyła się wizyta studyjna do Polski dla 12 uczestników z Rosji, a także wyjazdy polskich specjalistów na seminaria międzynarodowe adresowane do odbiorców rosyjskich.	
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • 12 rosyjskich specjalistów zapoznało się z polskimi dobrymi praktykami w zakresie edukacji obywatelskiej oraz rozwinęło swoje umiejętności wykorzystywania aktywnych metod nauczania, dzięki wizycie studyjnej do Polski oraz 2-dniowym warsztatom, które odbyły się w jej ramach. • Ok. 60 rosyjskich specjalistów zapoznało się z polskimi doświadczeniami z zakresu realizacji projektów międzykulturowych oraz włączania edukacji obywatelskiej w działalność instytucji muzealnych. • Rosyjscy specjaliści otrzymali narzędzia, które mogą wykorzystywać w swojej działalności edukacyjnej: 11 scenariuszy zajęć i działań dotyczących edukacji obywatelskiej. • 2 polskich ekspertów oraz 14 praktyków edukacji obywatelskiej nawiązało kontakty z opiniotwórczymi środowiskami zajmującymi się edukacją obywatelską w Rosji dzięki udziałowi w międzynarodowych seminariach w Sztokholmie, Baezie, Tbilisi, Berlinie oraz Stambule. 	
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 12 uczestników wizyty studyjnej do Polski; • 2 polskich ekspertów wygłosiło wystąpienia na seminarium „Edukacja obywatelska we współczesnym świecie” w Stambule dla grona ok. 60 uczestników z Rosji; • 14 uczestników z Polski – przedstawicieli polskich organizacji pozarządowych – wzięło udział w seminariach międzynarodowych w Sztokholmie, Baezie, Tbilisi, Berlinie oraz Stambule; • 11 scenariuszy zajęć z zakresu edukacji obywatelskiej. 	

Warsztaty z aktywnych metod nauczania podczas wizyty studyjnej do Polski. Fot. Natalia Kertyczak

Koszt realizacji 136.969, 87 zł

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt współfinansowany przez Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2015”.

Projekt Civic Library - Identifying, Collecting, Organizing, and Publicizing Democracy Education Materials	
Kraj realizacji	Polska
Termin realizacji	15.06.2015 - 15.12.2015 r.
Meritum projektu	Celem projektu było stworzenie międzynarodowej bazy materiałów edukacyjnych z zakresu edukacji dla demokracji.
Wyniki projektu	<p>Powstał portal gromadzący materiały edukacyjne dostępny pod adresem www.civic-library.org, zawierający ponad 400 skategoryzowanych materiałów łatwo dostępnych w różnych językach i na różnych urządzeniach – do wykorzystania przez nauczycieli, trenerów, aktywistów.</p>
Projekt w liczbach	Portal z ponad 400 materiałami edukacyjnymi w 11 różnych językach zgromadzonych przez 14 ekspertów. Materiały uporządkowane w 28 kategorii tematycznych i przypisane do 7 grup odbiorców.
Koszt realizacji	161.277,96 zł
 <p>COMMUNITY OF DEMOCRACIES Projekt zrealizowany przy wsparciu Wspólnoty Demokracji.</p>	

3.5. Solidarność z Ukrainą

Projekt	Pomoc rodzinom poległych w walce za demokratyczne wartości i pokój w Ukrainie
Kraj i miejsca realizacji	Ukraina
Partnerzy	Fundacja Rozwoju Krymu (następnie: Krym SOS)
Termin realizacji	01.04.2015 - 30.11.2015 r.
Meritum projektu	Projekt został ufundowany ze środków Nagrody Solidarności im. Lecha Wałęsy przyznanej Mustafie Dżemilewowi. Celem projektu było wsparcie rodzin „Niebiańskiej sotni” oraz rodzin, których ojcowie polegli w walce w trakcie ukraińsko-rosyjskiego konfliktu na Wschodzie Ukrainy. Drugim celem projektu było wzmocnienie organizacji partnerskiej – Krym SOS, przez zakup sprzętu biurowego oraz przeprowadzone szkolenia dla zespołu Krym SOS z Kijowa, Lwowa i Chersonia.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Rodziny „Niebiańskiej sotni”, lekarzy i dziennikarzy poległych na Wschodzie otrzymały wsparcie finansowe. • Otrzymane środki stanowiły dla wielu rodzin bodziec, aby uregulować sytuację prawną i przejść procedurę uznania poległych bliskich za ofiary działań wojennych. Aż 31 z 34 rodzin zdążyło zakończyć procedury umożliwiające im ubieganie się o stałą rentę z tytułu utraty członka rodziny. • Zespół Krym SOS wzmocnił swoje kompetencje w zakresie: organizacji pracy wolontariuszy, problematyki praw człowieka; profilaktyki wypalenia zawodowego, bezpieczeństwa informacyjnego oraz reagowania w sytuacjach podwyższonego ryzyka osobistego.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • Finansowym wsparciem objęto łącznie 287 rodzin, mianowicie rodziny: 107 członków „Niebiańskiej sotni”, 26 poległych medyków, 6 poległych dziennikarzy, oraz 148 rodzin wielodzietnych (z których co najmniej jeden rodzic poległ na wschodzie). • Wsparciem szkoleniowym zostało objętych 46 członków zespołu Krym SOS. • Dla biura Krym SOS został zakupiony sprzęt o łącznej wartości niemal 60 tysięcy złotych
Koszt realizacji	1.000.000,00 PLN
<div data-bbox="236 1823 429 1955"> <p>Solidarity Fund PL</p> </div> <div data-bbox="485 1848 1171 1935"> <p>Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP Program „Wsparcie Demokracji”</p> </div> <div data-bbox="1212 1841 1350 1942"> <p>polska pomoc</p> </div>	

Projekt	Silne wspólnoty lokalne kluczem do sukcesu reformy samorządowej
Kraj i miejsca realizacji	Ukraina, obwody: lwowski, czerniowiecki, winnicki, czerkaski, czernihowski, sumski, odeski, chersoński, mikołajowski
Partnerzy	Stowarzyszenie Nasze Podole, Towarzystwo Lwa, Sieć Obywatelskie Inicjatywy Ukrainy, Fundacja Inicjatyw Menedżerskich, Starostwo Powiatowe w Leżajsku
Termin realizacji	01.02.2015-30.11.2016 r., w sprawozdaniu dane za 2015 r.
Meritum projektu	Celem projektu jest zbudowanie w 36 rajonach w Ukrainie zespołów złożonych z przedstawicieli władzy lokalnej i aktywistów gotowych współpracować i działać na rzecz swojej społeczności lokalnej w obliczu zmian przychodzących z reformą. Aby zespoły te działały skutecznie ich członkowie najpierw wzięli udział w cyklu szkoleń, potem już wspólnie przeprowadzili diagnozy lokalne metodami partycypacyjnymi. W 2016 roku wybrani wezmą udział w jednej z dwóch wizyt studyjnych do Polski, wszyscy przeprowadzą lokalne debaty na ważne społecznie tematy w swoich społecznościach, oraz w konkursie na inicjatywę lokalną. 18 najlepszych inicjatyw otrzyma dofinansowanie. Z zespołami pracuje ukraiński zespół trenerski przeszkolony i przygotowany w ramach projektu w 2015 roku.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Zbudowaliśmy 17-osobowy zespół trenerski mający wiedzę i umiejętności z zakresu reformy samorządowej, współpracy międzysektorowej, partycypacji społecznej, diagnoz lokalnych, pracy w społecznościach lokalnych (dobrych praktyk zmian lokalnych). Zespół ten ma wspólną kulturę pracy w społecznościach lokalnych i wizję przeprowadzanych zmian. Członkowie zespołu mają doświadczenie pracy z odbiorcami z różnych sektorów i wspierania zespołów na ich terenie w prowadzeniu diagnoz lokalnych. • W 9 obwodach Ukrainy uformowały się zespoły międzysektorowe mające w większości podobną wiedzę nt. reform i wizję kierunku lokalnych zmian. • 36 zespołów międzysektorowych przeprowadziło diagnozy lokalne na ważne lokalnie tematy metodami angażującymi członków swoich społeczności.
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 17 osobowy zespół trenerski posiada kompetencje i zasoby do działania w trakcie projektu i po jego zakończeniu. • 224 przedstawicieli samorządów lokalnych i NGO przygotowanych do prowadzenia współpracy międzysektorowej, diagnozy lokalnej, oraz wykorzystywania mechanizmów partycypacji w swoich działaniach. • W 36 społecznościach za pomocą diagnoz lokalnych zostały wprowadzone mechanizmy konsultacji i partycypacji społecznych.

Kilkoro uczestników naszych szkoleń w obwodzie czerkaskim nie miało przed szkoleniami własnych adresów mailowych – nie były im potrzebne. „Nas i tak nigdzie nie zapraszają, o nic nie pytają. Do nas się przysyła instrukcje” – mówili w trakcie szkolenia. Po szkoleniu mówili, że pierwszy raz w życiu ktoś z nimi rozmawiał i stworzył warunki do dyskusji, która nie obraża, że otrzymali wiedzę, a nie propagandę. Najstarsza uczestniczka powiedziała: „Jak tak ktoś podchodzi do Ciebie jak do człowieka i wyjaśni coś, to masz poczucie, że jeszcze możesz się włączyć w te wszystkie zachodzące zmiany...”

Koszt realizacji

376.283,70 zł

Canada

Projekt realizowany w ramach Polsko-Kanadyjskiego Programu Wsparcia Demokracji współfinansowanego z programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz Kanadyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Handlu i Rozwoju (DFATD)

Projekt współfinansowany ze środków National Endowment for Democracy

**National Endowment
for Democracy**

Supporting freedom around the world

Projekt „Wschód i Zachód razem – przestrzeń dialogu” oraz „Strong Local Media – Stronger Civil Society”	
Kraj i miejsca realizacji	Ukraina, obwody: charkowski, chersoński, chmielnicki, czernihowski, czerniowiecki, dnipro-pietrowski, lwowski, odeski, sumski, tarnopolski, winnicki, wołyński i zaporoski
Partnerzy	Towarzystwo Lwa, Winnicka Młodzieżowa Obwodowa Organizacja „Nasze Podole”, Laboratorium Komunikacji Społecznych oraz Winnicki Press-Klub
Termin realizacji	1.02.2015 - 31.12.2015 r.
Meritum projektu	Projekt miał na celu rozwój współpracy pomiędzy mediami lokalnymi na Ukrainie, poszerzenie poruszanej przez nie tematyki o kwestie dotyczące życia mieszkańców innych regionów kraju oraz zachodzących tam zmian (ze szczególnym uwzględnieniem roli i pozycji kobiet w procesie zmian), podwyższenie kompetencji przedstawicieli mediów, wsparcie rzeczowe ich redakcji oraz procesów służących samoregulacji środowiska medialnego.
Wyniki projektu	<ul style="list-style-type: none"> • 37 dziennikarzy mediów lokalnych nawiązało kontakty ze środowiskami medialnymi oraz opiniotwórczymi z innych regionów Ukrainy, oraz zdobyło wiedzę nt. życia mieszkańców oraz zmian zachodzących w innych regionach kraju. • 34 dziennikarzy podniosło swoje kompetencje i poprawiło jakość swojej pracy poprzez udział w profilowanych warsztatach nt. tworzenia treści dla portali internetowych, media 2.0 oraz storytellingu. • 34 dziennikarzy zdobyło kompetencje do przedstawiania kwestii związanych z równouprawnieniem płci, 8 osób podjęło ten temat w swoich materiałach. • 12 redakcji poszerzyło spectrum poruszanych tematów o zmiany zachodzące w innych regionach kraju, w tym kwestie związane z reformą samorządową oraz rolą kobiet w życiu społecznym. • Poprawiła się jakość pracy 12 redakcji dzięki nowemu sprzętowi (m.in. kamery video, dyktafony, aparaty fotograficzne, komputery, drukarki, tablety itd.), otrzymanemu w ramach projektu, o średniej wartości 4070 złotych na redakcję.

Warsztaty we Lwowie na temat Media 2.0. Czerwiec 2015. Fot. Natalia Kertyczak

Projekt w liczbach

- 4 pięciodniowe wizyty Wschód-Zachód, łącznie dla 37 dziennikarzy mediów lokalnych i regionalnych.
- 3 warsztaty tematyczne dla 48 uczestników łącznie.
- 12 wyłonionych w ramach konkursu dziennikarzy wzięło udział w indywidualnych, 5-dniowych stażach w innym regionie Ukrainy.
- 12 wyłonionych w ramach konkursu redakcji otrzymało sprzęt o średniej wartości 4070 zł na redakcję.
- 54 materiały przybliżające odbiorcom kwestie związane z życiem codziennym, problemami, rozwiązaniami właściwymi dla innych regionów Ukrainy.

Koszt realizacji

298.561,28 zł

Projekt „Wschód i Zachód razem – przestrzeń dialogu”

Canada

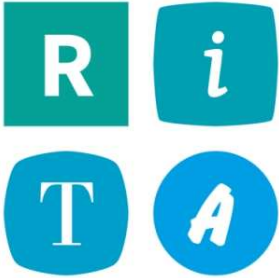
polska pomoc

Fundacja Solidarności Współpracy

Projekt realizowany w ramach Polsko-Kanadyjskiego Programu Wsparcia Demokracji współfinansowanego z programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz Kanadyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Handlu i Rozwoju (DFATD)

Projekt „Strong Local Media – Stronger Civil Society” był finansowany ze środków Ambasady USA w ramach Alumni Engagement Innovation Fund.

3.6. Programy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności zarządzane przez FED

Tytuł programu	Program RITA – Przemiany w regionie
Kraje objęte programem i miejsca realizacji	Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Mołdawia, Rosja, Ukraina, Tadżykistan Polska
Partnerzy działań szkoleniowych:	Laboratorium Edukacji Obywatelskiej Poszuk przy Towarzystwie Lwa ze Lwowa, Alianta INFONET z Kiszyniowa, nieformalna grupa trenerów z Białorusi
Termin realizacji	IX edycja programu: 01.02.2013 - 30.11.2015 r., X edycja programu: 01.02.2015 – 28.02.2017 r., w sprawozdaniu dane za 2015 r.
Meritum programu	<p>Celem programu jest wsparcie demokratycznych i systemowych przemian w krajach Europy Wschodniej, Kaukazu i Azji Centralnej, poprzez dzielenie się polskim doświadczeniem w tym zakresie.</p> <p>Działania grantodawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • otwarte konkursy dla polskich NGO na realizację projektów z partnerami z krajów objętych programem, • dotacje na wkłady własne do większych przedsięwzięć realizowanych we wsparciem innych donorów, • granty wyjazdowe służące wzmacnianiu współpracy i potencjału polskich organizacji w prowadzeniu działań międzynarodowych. <p>Przemiany w regionie</p> <p>Działania szkoleniowe i informacyjne obejmują m.in.: warsztaty dla nauczycieli z Polski i Ukrainy chcących rozpocząć międzynarodową współpracę szkół i wymianę młodzieży, szkolenia z przygotowania projektów dla przedstawicieli polskich NGO, szkolenia trenerskie, kursy e-learningowe realizowane na Wschodzie, portal współpracy międzynarodowej Civicportal.org, konkurs „Kierunek: Wschód”.</p> <p>Informacje o programie dostępne są na www.programRITA.org.</p>
Wyniki programu	Przyznano 38 dotacji na realizację projektów partnerskich na rzecz krajów objętych programem. Wśród tematów projektów dominowały zagadnienia związane ze społeczeństwem obywatelskim, problemami społecznymi i społecznymi, mediami i edukacją. Dzięki 14 grantom w ramach ścieżki „Współfinansowanie większych przedsięwzięć” ich realizatorzy mieli zapewniony wkład własny stanowiący od kilku do 30% wartości dużych projektów rozwojowych i demokratyzacyjnych na rzecz Armenii, Tadżykistanu, Gruzji i Ukrainy. Dotacje przyznane w ramach rezerwy celowej pozwoliły nam wesprzeć wdrażanie pilotażowych inicjatyw, które zapoczątkowują wieloletnie projekty.

W efekcie 12 wyjazdów przedstawicieli polskich do krajów objętych programem powstały nowe partnerstwa projektowe lub umocniła się wcześniej zawiązana współpraca. Rezultatem 2 wyjazdów było przygotowanie wniosków, które otrzymały granty w otwartym konkursie.

W wyniku szkoleń prowadzonych w ramach programu 110 nauczycieli i aktywistów podniosło swoje kompetencje i zostało przygotowanych do działania w wybranych aspektach współpracy międzynarodowej. Platforma e-learningowa rozwijana w ramach programu służyła także realizacji kursów dla białoruskich, polskich i mołdawskich odbiorców.

Program w liczbach

- 54 projekty (z ponad 310 wniosków) dofinansowane na łączną kwotę około 2 000 000 zł
- 12 grantów wyjazdowych
- 10 nagród przyznanych w konkursie „Kierunek: Wschód”
- 2 warsztaty dla nauczycieli z Polski i Ukrainy nt. współpracy szkół i wymiany młodzieży dla łącznie 44 osób
- 2 warsztaty dla działaczy pozarządowych z Polski i Ukrainy oraz z Polski i Mołdowy nt. współpracy międzynarodowej dla łącznie 34 osób
- Szkolenie projektowe dla 16 osób z 8 polskich organizacji zainteresowanych pracą na Wschodzie
- Szkolenie trenerskie dla 16 osób
- 3 spotkania informacyjne, kilkaset porad i konsultacji mailowych i telefonicznych, 2 spotkania instruktażowe dla grantobiorców, 8 wizyt monitoringowych.

Projekt „Tworzymy strategię - rozwijamy ruch - wsparcie ukraińskich NGO prozwierzęcych” był realizowany przez Fundację Czarna Owca Pana Kota z Krakowa. Partnerami projektu była ukraińska organizacja Towarzystwo Ochrony Zwierząt „For life” z Kijowa. Był to kolejny projekt Fundacji, która wcześniej współpracowała w tym zakresie z organizacjami z Białorusi – tym razem 3-miesięczny pilotażowy program pomocowy skierowany do 10 przedstawicieli ukraińskich NGO prozwierzęcych. Projekt zakładał połączenie wiedzy teoretycznej ze zdobyciem umiejętności praktycznych - podczas wizyty studyjnej w Polsce odbyły się szkolenia, indywidualne konsultacje, spotkania z polskimi aktywistami prozwierzęcymi, a wszystko odbywało się w czasie praktycznego stażu w Przystani Ocalenie. Uwieńczeniem projektu było zorganizowanie przez uczestników wizyty coachingowego szkolenia wewnętrznego, podczas którego przekazano zdobytą wiedzę oraz opracowano wspólny plan działań.

Koszt realizacji 2.597.932,82 zł

Program RITA jest przedsięwzięciem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

Projekt	Program Stypendialny im. Lane'a Kirklanda
Kraj i miejsca realizacji	<p>Stypendyści z krajów: Ukraina, Białoruś, Mołdowa, Rosja, Gruzja, Armenia, Azerbejdżan, Kazachstan, Kirgizja</p> <p>W Polsce pobyt w miastach: Lublin, Kraków, Poznań, Warszawa, Wrocław</p>
Partnerzy	<p>Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski</p>
Termin realizacji	<p>Edycja 2014/15: 16.09.2014 – 25.06.2015 r., Edycja 2015/16: 16.09.2015 - 29.06.2016 r., w sprawozdaniu dane za 2015 r.</p>
Meritum projektu	<p>Celem Programu Kirklanda jest dzielenie się doświadczeniami polskiej transformacji ustrojowej z młodymi specjalistami z krajów objętych programem.</p> <p>Stypendyści spędzają dwa semestry w jednym z pięciu ośrodków akademickich (Warszawa, Poznań, Lublin, Kraków i Wrocław), realizując na wybranej uczelni indywidualny program dydaktyczno-naukowy w wybranej przez siebie tematyce (w ramach dziedzin: ekonomia i zarządzanie, nauki społeczne i polityczne, dziennikarstwo, prawo, administracja publiczna, stosunki międzynarodowe, administracja biznesu oraz zarządzanie kulturą), połączony ze stażem praktycznym. Uzupełnieniem programu akademickiego jest komponent dotyczący indywidualnego i społecznego rozwoju stypendystów oraz 4 zjazdy wszystkich stypendystów w kolejnych miastach afiliacji.</p>
Wyniki projektu	<p>44 stypendystów edycji 2014/2015 realizowało swój program edukacyjny w sumie na 10 uczelniach w 5 miastach. Bardzo aktywnie spędzali czas, uczestnicząc w licznych konferencjach (np. Wrocław Global Forum), szkoleniach, stażach zawodowych (prawie 30% odbyło staż trwający 1 miesiąc lub dłużej). Na obronach prac dyplomowych 36 osób zostało ocenionych na ocenę bardzo dobrą (w tym przyznano 21 dyplomów z wyróżnieniem).</p> <p>W dniach 15-16 maja 2015 r. odbyła się V Konferencja byłych Stypendystów Programu im. Lane'a Kirklanda, połączona z obchodami 15-lecia działalności Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Celem konferencji, która zgromadziła 275 uczestników 15 roczników Programu Kirklanda, była integracja środowiska absolwentów, kultywowanie więzi z Polską oraz uaktualnianie wiedzy stypendystów o efektach polskiej transformacji ustrojowej i potencjalnych kierunkach przemian w krajach regionu.</p>

Projekt w liczbach Edycję PK 2014/2015 ukończyły 44 osoby: z Ukrainy – 31, z Białorusi, Rosji i Kirgizji – po 3, 2 z Mołdowy oraz po 1 osobie z Gruzji i Armenii. Dominowały osoby reprezentujące dziedziny ekonomiczno-biznesowe (52%). Znacząco reprezentowane były także administracja publiczna (5 osób) i stosunki międzynarodowe (4 osoby).

We wrześniu nową edycję programu 2015/16 rozpoczęło 45 stypendystów (Ukraina – 33 osoby, Białoruś – 4, Rosja – 3 i po 1 osobie z Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu, Mołdowy, Kirgizji)

Lilia Atnazheva na Program Kirklanda przyjechała na rok akademicki 2014/15 jako radna miejskiej rady 14-tys. miasta Basztanka (obwód mikołajowski). Studiowała na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie pod kierunkiem prof. dr hab. Magdaleny Musiał-Karg przygotowała i obroniła z wyróżnieniem pracę „Strategiczne plany rozwoju małych miast na przykładzie wybranych doświadczeń polskich i ukraińskich”. Efektem jej pobytu na stypendium była nie tylko praca naukowa o charakterze praktycznym, ale również współpraca z organizacją Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Ośrodek „Działamy Lokalnie” z Ruciane-Nida, która zaowocowała realizacją już trzech niewielkich projektów oraz podpisaniem umowy o współpracy między Basztańską miejską radą i Gminą Solec Kujawski.

Fot. Przemysław Piwowski – Lilia Atnazheva podczas wręczenia dyplomów ukończenia programu Kirklanda. Na zdjęciu wraz z prezesem PAFW Jerzym Koźmińskim, ministrem Olgierdem Dziekońskim, wiceprezes FED Martyną Bogaczyk, ministrem Jackiem Michałowskim, Joanną Stanisławską.

Koszt realizacji 2.820.354,67 zł

**Program Stypendialny im. Lane’a. Kirklanda jest przedsięwzięciem
Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.**

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION

**Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wsparło program
dofinansowaniem stypendiów dla 6 osób w kwocie 72 900 zł.**

3.7. Edukacja globalna

Projekt E-globalna tłumaczy świat	
Kraj realizacji	Polska
Termin realizacji	01.01.2015 – 31.12.2015 r.
Meritum projektu	<p>Celem projektu było udostępnienie i upowszechnianie treści edukacyjnych dotyczących edukacji globalnej o wysokiej jakości, które realizują wybrane elementy podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie edukacji globalnej.</p> <p>Rozbudowaliśmy w dalszym stopniu bazę www.e-globalna.edu.pl i prowadziliśmy działania promocyjne.</p>
Wyniki projektu	<p>Wskutek działań projektowych portal E-globalna oraz publikowane w nim zasoby zyskały szerszy zasięg i dotarły do kolejnych potencjalnych użytkowników. W okresie wrzesień-grudzień strona odnotowywała średnio ponad 63 tysięcy wejść miesięcznie.</p> <p>Jednocześnie powiększono ofertę materiałów edukacyjnych, przez co poszerzył się dostęp nauczycieli i edukatorów zainteresowanych edukacją globalną do bezpłatnych, skategoryzowanych i łatwych do wyszukania materiałów dydaktycznych z zakresu edukacji globalnej, realizujących różne elementy podstawy programowej na wszystkich etapach nauczania – od przedszkolnego do ponadgimnazjalnego.</p>
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 85 nowych scenariuszy zajęć z zakresu edukacji globalnej umieszczono w bazie online • 20 materiałów edukacyjnych zostało przetłumaczonych z języka angielskiego i umieszczonych w bazie • 1200 szt. bawełnianych toreb z nadrukiem, 1000 szt. podkładek pod mysz komputerową, 1000 szt. antystresowych piłeczek w kształcie globu oraz 70 kg krówek, z nadrukiem logo portalu posłużyło do promocji portalu • informację o materiałach dostępnych w bazie rozpowszechniano poprzez: 5 artykułów (4 opublikowane w portalach internetowych i 1 w drukowanym czasopiśmie), 1 informację zleconą w serwisie PAP, 3 mailingi do baz adresów mailowych nauczycieli, produkcję i publikację w internecie 2 banerów elektronicznych.
Koszt realizacji	89.000,00 zł
 <p>Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.</p>	

Projekt	Edukacja globalna – 2014-2015. Regranting dla organizacji pozarządowych
Kraj i miejsca realizacji	Polska, dofinansowanie działań w całej Polsce poza miejscowościami mającymi pow. 500 tysięcy mieszkańców
Termin realizacji	1.01.2015 - 31.12.2015 r.
Meritum projektu	Dofinansowano projektu z zakresu edukacji globalnej złożone w ogłoszonym przez nas konkursie grantowym. Działaniom dotacyjnym towarzyszył komponent szkoleniowy dla mniej doświadczonych organizacji na który składały się: szkolenie e-learningowe, 3-dniowe szkolenie stacjonarne i konkurs mini dotacji.
Wyniki projektu	<p>Zrealizowane zostało 27 projektów, w których działaniach bezpośredni udział wzięło łącznie ponad 50 000 osób z miejscowości poniżej 500 tys. mieszkańców (Polska). Większość projektów została zrealizowana rzetelnie i skutecznie – min. 80% projektów ocenianych jest jako spełniające kryteria wysokiej jakości działań oraz osiągające zakładane rezultaty.</p> <p>W komponencie szkoleniowym przeprowadzono szkolenie e-learningowe, w którym wzięły udział 32 osoby, a 87% z nich zakończyło szkolenie z oceną pozytywną. 16 osób z najlepszym wynikiem wzięło udział w szkoleniu stacjonarnym. 75% z nich wskazało, że szkolenie w dużym stopniu pomogło im przygotować się do planowanych działań (projektów) oraz złożyć wnioski w zamkniętym konkursie.</p>
Projekt w liczbach	<ul style="list-style-type: none"> • 18 przyznanych dotacji w otwartym konkursie grantowym (110 wniosków), na łączną kwotę 425 121,21 zł • 9 przyznanych dotacji w zamkniętym konkursie dla mniej doświadczonych organizacji (20 wniosków), na łączną kwotę 73 164,00 zł • 4 spotkania informacyjne dla łącznie 42 uczestników • 1 szkolenie e-learningowe dla 32 osób (75 chętnych) • 1 szkolenie stacjonarne dla 16 osób • minimum 150 porad udzielonych grantobiorcom drogą telefoniczną lub mailową.
Dobra praktyka	<p>Wśród projektów dofinansowanych z regrantingu EG znalazły się 2 projekty Klubu Inteligencji Katolickiej – jeden z nich polegał na opracowaniu i opublikowaniu 17 esejów poświęconych świadomemu i odpowiedzialnemu podróżowaniu. Eseje te – razem z powstałymi w ubiegłych latach 33 esejami – stworzyły kompletny Przewodnik po ideach podróżowania, dostępny dla każdego użytkownika internetu. Łączy on w przystępny sposób świat podróżników ze światem myśli naukowej oraz ukazuje, czym jest globalna turystyka i kim jest sam turysta. Eseje dostępne są na stronie www.post-turysta.pl</p>
Koszt realizacji	649.950,40 zł
 <p data-bbox="199 1912 330 1939">polska pomoc</p> <p data-bbox="363 1832 1342 1899">Projekt współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.</p>	